

Domov>Sprožitve sodnega postopka>Evropski pravosodni atlas za civilne zadeve>Razveza in ločitev

Razveza in ločitev

Nacionalne informacije v zvezi z Uredbo št. 1259/2010

Splošne informacije

Evropska unija si je zastavila cilj razvijati območje svobode, varnosti in pravice, in sicer tako, da se sprejemajo ukrepi na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami. Povečana mobilnost državljanov na notranjem trgu hkrati zahteva večjo prožnost in večjo pravno varnost.

Uredba Sveta (EU) št. 1259/2010 z dne 20. decembra 2010 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju prava, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti (imenovana uredba Rim III), zagotavlja državljanom ustrezne rezultate glede pravne varnosti, predvidljivosti in prilagodljivosti, štiti šibkejše partnerje v postopkih razveze in preprečuje „izbiranje najugodnejšega sodišča“. To pripomore tudi k preprečevanju zapletenih, dolgih in mučnih postopkov.

Natančneje, Uredba (EU) št. 1259/2010 omogoča mednarodnim parom, da se vnaprej dogovorijo, katero pravo se bo uporabljalo za njihovo razvezo ali prenehanje življenjske skupnosti, če je pravo, o katerem se je par dogovoril, pravo države članice, s katerim sta tesno povezana. Če se par ne more dogovoriti, lahko sodniki uporabijo skupno formulo za odločanje o pravu države, ki se uporabi v posameznem primeru.

Po drugi strani pa se ta uredba ne uporablja za naslednje primere: poslovno sposobnost fizičnih oseb; obstoj, veljavnost in priznanje zakonske zveze; razveljavitev zakonske zveze; priimke zakoncev; premoženjske posledice zakonske zveze; starševsko odgovornost; prežिवninske obveznosti, upravljanje premoženja in dedovanje. Prav tako to ne vpliva na uporabo Uredbe (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo.

To je pravni akt za izvajanje okrepljenega sodelovanja med sodelujočimi državami članicami. Okrepljeno sodelovanje omogoča skupini vsaj devetih držav članic izvajanje ukrepov na enem od področij, ki jih zajemata Pogodbi v okviru neizključnih pristojnosti Unije. V skladu s členom 331 PDEU nesodelujoče države članice ohranijo pravico do priključitve že obstoječemu okrepljenemu sodelovanju.

Evropski portal e-pravosodje zagotavlja informacije o uporabi uredb.

Okrepljeno Sodelovanje

Svet je 12. julija 2010 sprejel **Sklep št. 2010/405/EU** o odobritvi okrepljenega sodelovanja na področju prava, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti, med Belgijo, Bolgarijo, Nemčijo, Španijo, Francijo, Italijo, Latvijo, Luksemburgom, Madžarsko, Malto, Avstrijo, Portugalsko, Romunijo in Slovenijo. Navedenih 14 sodelujočih držav članic je zato sprejelo **Uredbo Sveta (EU) št. 1259/2010**, ki se je začela uporabljati 21. junija 2012.

Komisija je 21. novembra 2012 sprejela **Sklep 2012/714/EU** o potrditvi priključitve Litve okrepljenemu sodelovanju na področju prava, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti. Navedeni sklep določa, da se Uredba (EU) št. 1259/2010 v Litvi uporablja od 22. maja 2014.

Komisija je 27. januarja 2014 sprejela **Sklep 2014/39/EU** o potrditvi priključitve Grčije okrepljenemu sodelovanju na področju prava, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti. Navedeni sklep določa, da se Uredba (EU) št. 1259/2010 v Grčiji uporablja od 29. julija 2015.

Evropska komisija je 10. avgusta 2016 sprejela **Sklep (EU) št. 2016/1366** o potrditvi priključitve Estonije okrepljenemu sodelovanju na področju prava, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti. Ta sklep določa, da se Uredba (EU) št. 1259/2010 v Estoniji uporablja od 11. februarja 2018 dalje.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Zadevna povezava

ARHIVIRANO spletišče Evropskega pravosodnega atlasa (zaprt 30. septembra 2017)

Zadnja posodobitev: 21/10/2019

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Belgija

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

Belgijska zakonodaja ne določa posebnih formalnih zahtev za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi, v skladu s členom 7(2) do (4) Uredbe (EU) št. 1259/2010.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

Glede pravil o izbiri prava, ki se uporabi, tretji pododstavek člena 55(2) belgijskega zakonika o mednarodnem zasebnem pravu (*Wetboek van internationaal privaatrecht/Code de droit international privé*) določa, da mora biti dogovor o izbiri prava, ki se uporabi, sklenjen na prvi obravnavi (zakon o zakoniku o mednarodnem zasebnem pravu z dne 16. julija 2004, *Belgisch Staatsblad/Moniteur belge* z dne 27. julija 2004, ki je začel veljati 1. oktobra 2004).

Zadnja posodobitev: 28/07/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Nemčija

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

Po nemški zakonodaji (člen 46(d)(1) EGBGB) je treba dogovor o izbiri prava, ki se uporabi, v skladu s odstavki 2–4 člena 7 Uredbe (EU) št. 1259/2010 evidentirati v obliki notarskega zapisa. Člen 127(a) Civilnega zakonika se uporabi smiselno.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

Po nemški zakonodaji (člen 46(d)(2) EGBGB) lahko zakonca izbereta pravo, ki se uporabi, v skladu s členom 5(3) Uredbe (EU) št. 1259/2010 vse do konca zadnje obravnave na prvi stopnji.

Zadnja posodobitev: 16/10/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Estonija

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

V skladu s členom 641(2) in (3) **Družinskega zakona** lahko zakonca skleneta sporazum o pravu, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze in ki ustreza Uredbi Sveta (EU) št. 1259/2010, osebno v notarsko overjeni obliki, lahko pa se zabeleži, da vstop v tak sodni postopek nadomešča notarsko overjeno obliko.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

V skladu s členom 641(4) **Družinskega zakona** lahko zakonca navedeni sporazum skleneta in spremenita kadar koli do trenutka, ko notar ugodi zahtevku za razvezo zakonske zveze, v sodnem postopku pa do zaključka predhodnega postopka ali izteka roka za vložitev zahtevkov v pisnem postopku.

Zadnja posodobitev: 07/01/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Grčija

Po izjavi Grčije o tem vprašanju je Evropska komisija v svojem sklepu z dne 27. januarja 2014 (UL L 23, 28.1.2014, str. 41) potrdila priključitev Grčije okrepljenemu sodelovanju na področju prava, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti, vzpostavljenemu z Uredbo (EU) št. 1259/2010 („Rim III“).

V skladu z navedenim sklepom se Uredba (EU) št. 1259/2010 v Grčiji uporablja od 29. julija 2015.

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

V grški zakonodaji ni posebnih nacionalnih določb o formalnih zahtevah, ki veljajo za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi, v skladu s členom 7(2) do (4) Uredbe (EU) št. 1259/2010.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

V grški zakonodaji ni posebnih nacionalnih določb o možnosti izbire prava, ki se uporabi, v skladu s členom 5(3) Uredbe (EU) št. 1259/2010.

Zadnja posodobitev: 17/09/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Španija

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

Španska zakonodaja določa dodatne formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi, v skladu s členom 7(2) do (4) Uredbe (EU) št. 1259/2010: dogovor o izbiri prava, ki se uporabi, je treba skleniti v obliki javne listine (pred notarjem) ali v obliki *documento auténtico* (dokument z nedvoumnim datumom in podpisom strank, tudi če ni v obliki notarske listine).

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

Po španski zakonodaji zakonca prava, ki naj ga uporabi sodišče, ne moreta izbrati med postopkom.

Zadnja posodobitev: 12/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Francija

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

Uredba nalaga tri formalne pogoje za veljavnost dogovora o izbiri prava: dogovor mora biti v pisni obliki, z datumom in podpisom obeh strank.

Poleg tega Uredba državam članicam omogoča, da določijo dodatna formalna pravila in določa, kako je treba ta pravila izvajati glede na položaj zakoncev. V francoskem pravu ni nobene določbe, ki bi urejala formalne pogoje, zahtevane za veljavnost dogovora o izbiri prava na področju razveze ali prenehanja življenjske skupnosti. Francija zato ni poslala obvestila iz člena 17(1)(a).

Zato se lahko zakonca, če to želita, za nasvet obrneta na strokovnjaka, za katerega menita, da jima bo najbolje svetoval.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

Dogovor, s katerim zakonca izbereta pravo, ki se uporabi za njuno razvezo ali prenehanje življenjske skupnosti, se sme skleniti in spremeniti kadar koli, najpozneje pa ob začetku postopka pred sodiščem.

Zakonca lahko pravo, ki naj ga uporabi sodišče, izbereta tudi med postopkom, če to dopušča pravo sodišča, pred katerim poteka postopek (člen 5(2) in (3)).

V francoskem pravu ta možnost ni izrecno določena. Iz tega razloga Francija ni poslala obvestila iz člena 17(1)(b).

Zadnja posodobitev: 02/12/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Latvija

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

Latvijsko pravo ne določa dodatnih formalnih zahtev za dogovore o izbiri prava, razen tistih iz člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1259/2010.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

Latvijsko pravo ne določa možnosti izbire prava, ki se uporabi, pred sodiščem med postopkom.

Zadnja posodobitev: 06/02/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Luksemburg

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

V Luksemburgu trenutno niso določeni nobeni dodatni formalni pogoji.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

V Luksemburgu prava, ki naj ga uporabi sodišče, ni mogoče izbrati med postopkom.

Zadnja posodobitev: 23/04/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Madžarska

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

Za sporazume o izbiri prava, ki se uporablja, se ne uporabljajo nobene dodatne formalne zahteve razen tistih iz člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1259/2010.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

Zakonca lahko pravo, ki se uporablja, izbereta najpozneje na pripravljalnem naroku v roku, ki ga določi sodišče.

Zadnja posodobitev: 04/01/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Avstrija

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

Avstrijska zakonodaja ne določa dodatnih formalnih zahtev za dogovor o izbiri prava, ki se uporabi, v skladu z odstavki 2–4 člena 7 Uredbe (EU) št. 1259/2010.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

Po avstrijski zakonodaji (§ 11(3) IPRG) lahko zakonca izbereta pravo, ki se uporabi, v skladu s členom 5(3) Uredbe (EU) št. 1259/2010 tudi med postopkom pred sodiščem, če to izbiro izrecno izrazita.

Zadnja posodobitev: 07/08/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Portugalska

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

Ni ničesar za sporočiti.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

Ni ničesar za sporočiti.

Zadnja posodobitev: 08/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Romunija

Člen 7(2) do (4) – Formalne zahteve za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi

Glede dogovora o izbiri prava, ki se uporabi, ni dodatnih formalnih zahtev, razen tistih iz člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1259/2010.

Člen 5(3) – Možnost izbire prava, ki se uporabi, med postopkom

Po romunski zakonodaji lahko zakonca izbereta pravo, ki se uporabi za ločitveni postopek, tudi po predložitvi zadeve sodišču, vendar ne pozneje od dneva prve sodne obravnave, na katero sta bila uradno pozvana.

Zadnja posodobitev: 16/10/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravo, ki se uporablja za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti - Slovenija

Na podlagi 17. člena Uredbe Sveta (EU) št. 1259/2010 z dne 20. decembra 2010 Republika Slovenija v svojem pravu nima določenih formalnih zahtev za dogovore o izbiri prava, ki se uporabi v skladu s členom 7(2) do (4) Uredbe.

Prav tako naše pravo ne predvideva možnosti izbire prava, ki naj ga uporabi sodišče, med postopkom, v skladu s členom 5(3) Uredbe.

Zadnja posodobitev: 13/09/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.